

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

commissie van redactie

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 6,— per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

GEEN PLAATS

En legde Hem neder in de kribbe, omdat voor henlieden geen plaats was in de herberg.

Lukas 2 : 7b

Christus is de openbaring van Gods eeuwig welbehagen in verloren zondaren, in Adams kinderen, die zich de dood en de hel waardig gemaakt hebben.

Immers, also lief heeft God de wereld (dat is de wereld der uitverkorenen) gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

Christus toch heeft de liefde Gods ons niet verworven, de genade Gods voor Zijn volk niet afgedwongen. Neen, integendeel, Hij is van die liefde Gods de onuitsprekelijke gave en van de genade Gods het onmetelijk geschenk. Gelijk Zacharias zingt: „Door de innerlijke barmhartigheid onzes Gods, met welke ons bezocht heeft de Opgang uit de hoogte”. En gelijk het nu in de schenking is van de Zoon Gods als Borg, zo gaat het ook bij een iedere ziel in de toepassing van de zaligheid. Want deze Borg moet ons gegeven worden uit de hand des Vaders, opdat wij zonder krenking van Gods deugden met voldoening aan al de gerechtigheden Gods wederom naar en in Zijn deugdenbeleid hersteld zouden worden.

Geen plaats. Zie in deze woorden vervuld wat we hierboven schreven. Niemand begeert Hem, niemand vraagt naar Hem. „Als wij Hem aanzagen, was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben”. Zie in deze woorden dan de symboliek van Jezus' diepe vernedering, van Zijn menswording op aarde. Geen plaats. Dat is doorgegaan in steeds verscherpte zin, en hier past het woord van Johannes: „Hij is tot het Zijne gekomen en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen”.

Straks moeten Jozef en Maria met het Kindeke in de armen vluchten voor de haat en de moordlust van Herodes, naar Egypte. En de Heere Jezus komt van Zichzelf te getuigen: „De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegge”.

Geen plaats. In dat teken stond Jezus' ganse leven. Straks aan het kruis: Geen plaats op de aarde, geen plaats in de hemel, geen plaats bij God, gevloekt door de aarde, gevloekt door de hemel, want „vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt”, waar al de smarten der hel en des doods in Hem, als de vloekdragende Borg zich verenigden in het: Eloï, Eloï, Lama Sabachtani.

Geen plaats ook in het hart voor Jezus. Plaats is er voor alles en een ieder. Voor wereld, voor vroomheid, voor zonde, voor godsdienst, maar niet voor Christus. Wij willen niet, dat Deze Koning over ons zij. En zelfs na ontvangen genade, een mens kruipt liever op zijn blote knieën naar Rome, dan als een

goddeloze door het bloed van Christus en Zijn gerechtigheid behouden en verlost te worden. Het is een weg tegen vlees en bloed om als een zondaar geroepen, als een goddeloze gerechtvaardigd en als een vijand gezaligd te worden.

O, wie kan peilen de eeuwige liefde Gods, dat, waar geen plaats is, de Heere plaats maakt. O, welk een vrij werkend, soeverein, verkiezend God in Christus.

Geen plaats. Maar dan lezen wij: „En zij legde Hem neder in de kribbe, omdat voor henlieden geen plaats was in de herberg”. Een kribbe in een beestenstal. Dat is het beeld van onze diepe val en verdorvenheid. Diestal in Bethlehem is van Godswege voor de geboorte van Immanuël beschikt; diepte van nederbuigende liefde Gods. Hij, Die een ontogankelijk licht bewoont, ligt neder in een beestenkribbe. De Zoon Gods: Kindeke. De Almacht: zwakheid. De Majesteit: vernedering. Onbegrijpelijk mysterie van Goddelijke genade. Hij, Die het geen roof achtte Godeevengelijk te zijn, heeft Zijn majesteit en heerlijkheid afgelegd om vernederd vlees en bloed aan te nemen; heeft gelegen in een stal van ossen en ezels, en dat voor een volk, dat alle geestelijk verstand is kwijtgeraakt. Dat gezonken is beneden ossen en ezels. Dat bij het ontdekkend licht des Geestes met Asaf moet roepen: „Ik was een groot beest bij U”. Daarom dan, o volk, dat uzelf hebt leren kennen in uw diepe ellende en verlorenheid, in uw totale armoede en doodsstaat, en geleerd hebt, dat geen andere plaats uw plaats is dan de buitenste duisternis, wat wordt Jezus in de gangen van Zijn vernedering dierbaar, schoon en beminnelijk. Hij heeft nergens plaats gehad, opdat Hij dat volk, dat alle plaats in hemel en op aarde derven moet, een plaats zou kunnen geven aan het hart van die God en Vader, waar het zich eenmaal uitgezondigd heeft. En als Hij, Die nergens plaats had, gaat scheiden van Zijn jongeren, zo troost Hij hen met deze woorden: „Ik ga heen om u plaats te bereiden”.

Uitwendig geen schoonheid, niets dan armoede en vernedering. Een armelijk Kindeke in de kribbe.

Wel mocht Jesaja zeggen: „Hij had geen gedaante, noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben”.

Doch voor het hart, dat door Gods Geest is arm gemaakt, voor het arm zondaarsgeloof is Christus juist in die kribbe zo aanbiddelijk schoon. Omdat Hij daar is afgedaald in de ellende van Zijn arm volk, als een geschenk van Gods mateloze liefde.

Immers, deze stal is het beeld van ons vuil

VAN DE ADMINISTRATIE

Met veel dank mogen wij vermelden, dat giften en overbetalingen gestadig blijven vloeien. In totaal mochten wij weer ontvangen f 158,—, w.o. aan giften via Ds. Smits f 70,— en via J. van Heteren f 10,—. Dit is bemoedigend om de arbeid voor ons blad voort te zetten; wij blijven daarom uitzien, ook naar geldelijke steun. Ook willen wij bij deze nog even onderstrepen wat wij in het no. van 7 dec. j.l. gevraagd hebben, nl. aan hen, die het abonnementsgeld van de 2de jaargang nog niet betaalden, dit alsnog te doen. Tenslotte onze hartelijke dank aan een abonné uit Friesland, die ons vele adressen op gaf voor proefnummers. Ons gironummer is 704350, t.n.v. Adm. Bewaar het Pand, v. Eeghenstraat 14, Alphen a/d Rijn. v.d.L.

Naschrift.

We ontvingen een gift van f 25,— voor ons blad, waarvoor onze hartelijke dank. We hebben dit bedrag inmiddels aan de administrateur overgemaakt. B.

en bedorven hart, van onze staat voor God. En als we zo onszelf voor God leren kennen, als een vuile beestenstal van ongerechtigheid, dan alleen zien we schoonheid in het Kindeke van Bethlehem. Dan alleen is Hij dierbaar, algenoegezamen en noodzakelijk voor een midden in de dood liggend zondaar, en verstaan wij met Israëls zanger:

Beminlijk Vorst! Uw schoonheid, hoog te loven,
Ga al het schoon der mensen ver te boven;
Gena is op Uw lippen uitgestort,
Dies G'eeuwiglijk van God gezegend wordt.

Daarom, de vleeswording van de Zoon Gods verkondigt ons enerzijds onze peilloos diepe ellende, anderzijds Gods gadeloze zondaarsmin. De vleeswording van Christus is het ingaan, niet alleen in de wereld zonder meer, maar ook een ingaan in onze gevallen en vernederde natuur.

Er is in dit mysterie Gods een zoeken naar wat verloren ligt. En daarom een afdalen naar de diepte, waar dat verlorene lag. Ja, zo diep kon dat verlorene niet liggen, of Immanuël daalde nog dieper af. Daarom, o volk, dat er kennis aan heeft, wilt ge ooit peilen uw diepe val en verdorvenheid, gaat dan naar Bethlehem. Beide zijn niet te peilen, beide zijn afronden, maar beide liggen verklaard in de vleeswording van de Zoon Gods in Bethlehem.

Wat nu predikt ons Kerstfeest bevindelijk voor de ziel?

Immers, al de gangen van de Borg worden door Gods Geest bevindelijk in het hart van Zijn volk verklaard. Niemand minder dan de apostel Paulus gaat ons hierin voor, als hij zegt: „Ik ben met Christus gekruist en ik leef, enz.” Zo predikt ons het Kerstwonder de levendmaking van de zondaar, de droefheid naar God, het wenen naar God in de ontdekking. Immers, het kind weent, hetzij bewust of onbewust.

Dat nu zijn die zielen, die men veel kan vinden in de eenzaamheid. Ze kunnen het misschien nog niet verklaren, wat het is en waar het om gaat. Doch bij terugleidend licht, dat God geeft over de weg, verstaan ze, dat dit reeds een bediening was uit de Borg, al

kenden ze Hem toen persoonlijk nog niet. Want elke Godsdaad in de ziel geschiedt door de Borg heen. Zo wordt de zondaar uit vrucht van de liefde Gods, geopenbaard in de vleeswording, ontdekt. Immers, gelijk Christus als een Kindeke in de kribbe lag, als het kleine Begin, als een Spruite uit het welbehagen Gods, zo is ook het waarachtige begin in de ziel uit het welbehagen door Christus. Zo wordt er plaats gemaakt in de ziel door de Kerstnacht der ontdekking en de Goede Vrijdag van het sterven aan zichzelf voor het Paasfeest van Christuskennis, waar de ziel Hem als een schuldovernemende Borg uit de hand des Vaders ontvangt in de rechtvaardigmakende daad des geloofs om op het Pinksterfeest het verzegelende werk Gods door de heiligmaking des Geestes te ervaren. O aanbiddelijk wonder van zaligheid.

Zodra 'k dit wonder vatten wil,
Staat mijn verstand vol eerbied stil.

Daarom, o ziel, die iets van dat Goddelijk wonder in uw hart ervaren hebt, enerzijds bij ontdekkend licht de beestenstal van uw eigen hart hebt leren kennen, maar ook anderzijds de Goddelijke ontferming, in Christus geopenbaard, bepeins veel dit wonder. Houd uw kaars dicht bij deze vlam. Hij toch is een nooit te ledigen Bron van zaligheid en blijdschap voor een onwaardig zondaarsvolk. De steeds nauwere verenigingen gemeenschap met Christus zal de ziel steeds meer in verwondering vanwege dit heilgeheim doen wegzinken: „God geopenbaard in het vlees! Immanuël!”

S.

S.

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

45.

Toen nu de morgenstond daar was, wendde de Pelgrim de blik achterwaarts, niet uit begeerte om terug te keren, maar om bij het daglicht te zien aan welke gevaren hij in de duisternis had bloot gestaan. Hij zag nu duidelijk de afgrond aan de ene en het moeras aan de andere zijde van de weg, en hoe smal het pad was, waarover hij was gegaan. Ook zag hij de schrikkelijke gedaanten, de vurige draken der hel, maar alles heel in de verte, want toen de dag aanbrak kwamen zij niet dichterbij. Maar zij werden hem toch geopenbaard, overeenkomstig het woord der Schrift: „Hij openbaart de diepten uit de duisternis, en des doods schaduwen brengt hij voort in het licht”.

De Pelgrim keek om en de Heere Jezus zegt: „Niemand die zijn hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods”. Wanneer de akkerman al ploegende omkijkt is het niet mogelijk om rechte voren te maken. Hij gaat scheef, slaat wat over, en wie dat doet in het geestelijk ploegen is niet bekwaam tot het Koninkrijk Gods.

Maar hier staat de zaak bij de Pelgrim geheel anders. Al zwoegende en ploegende in de Vallei keek hij niet om. Maar hij is veilig gekomen aan het einde van de vallei. En wanneer de ploeger aan het einde van de akker is gekomen, dan mag hij gerust even omkijken of zijn voor wel recht getogen is. Door het geloof heeft de Pelgrim een rechte gang gemaakt in de Vallei, en dat is hem een oorzaak van verwondering. Het was door de kracht van Christus, dat hij niet in de afgrond is gevallen en dat hij niet door een verkeerde stap in het moeras kwam.

Nu was de Pelgrim innerlijk ontroerd wegens zijn bevrijding uit al de gevaren van de zo moeilijke weg, hoewel de vrees nu geweken was, zag hij te duidelijker in het volle licht van de dag, hoe dreigend zij geweest waren. En op dit ogenblik rees de zon boven de kimmen, dat was voor hem opnieuw een blijk van genade. Want hoewel het eerste gedeelte van de Vallei der schaduw des doods gevaarlijk was, toch was het andere gedeelte, dat hij nog moest doortrekken, indien mogelijk nog gevaarlijker. Van de plek waar hij nu stond tot aan het einde van de Vallei was de weg zo vol strikken, vallen, putten en kloven dat, zou het even donker geweest zijn als bij de aanvang en al had hij ook duizend levens te verliezen, er ware reden geweest voor de vrees die alle te zullen verliezen. Maar, zoals ik daareven zeide: juist toen ging de zon voor hem op. Toen zeide de Pelgrim: „Zijn lamp doet Hij schijnen boven mijn hoofd en bij Zijn licht doorwandelen ik de duisternis”.

In dat licht bereikte hij nu het einde van de vallei. Maar zo lang ge nog niet gekomen zijt aan het einde van de vallei, verkeert ge nog en zucht ge nog in de duisternis. Ge ziet geen lichtpunt, ge ontvangt geen troostwoord. Het is alsof de Heere u heeft vergeten. De vrees, dat Hij u heeft verlaten komt met steeds meer kracht op u aan. Niet één reiziger naar Sion heeft er aan gedacht in zulke verschrikkingen ooit te

zullen komen. Nog nooit hebt ge het zo bang en zo benauwd op de wereld gehad als nu. Vermoeid en uitgeput vanwege het worstelen met de duisternis, komen vele verschrikkingen met des te meer kracht op u af. Ge kunt er niet tegen op. En toch kunt u het ook weer niet opgeven. Onder dat alles is er een zucht in uw hart naar de Heere, een verlangen naar Zijn hulp. Want de Heere heeft het beloofd, dat Hij het licht zal doen opgaan in de duisternis. Hij zal de vijand schelden. Hij zal u leiden op de voor u zo onbekende weg, op het pad waarvan ge geen wetenschap hebt gehad. Denk eens terug aan het smaken van Gods goedertierenheid. Door al uw leed en bange vrees kon dat toch niet uit uw geheugen gewist worden? Neem het dan ter harte dat het is door Gods goedertierenheid, dat wij niet vernield zijn.

Zeker, met een zoete verkwikking van Gods goedertierenheid is u nog niet gesteld vanuit de banden in de vrijheid, vanuit uw duisternis in het licht van Gods vriendelijk aangezicht. 't Is volkomen waar. De Knecht des Heeren moet er aan te pas komen. Hij zegt: „De Heere Heere heeft Mij een tong der geleerden gegeven, opdat Ik wete met de moede een woord ter rechter tijd te spreken; Hij wekt alle morgen, Hij wekt Mij het oor, dat Ik hoor, gelijk die geleerd worden. De Heere Heere heeft Mij het oor geopend, en Ik ben niet wederspanning, Ik wijk niet achterwaarts”. Daar de Knecht des Heeren in de staat van Zijn vernedering naar Zijn God en Vader luisterde, was Hij als waarachtig mens nooit moedeloos en zo weet Hij met de moede een woord ter rechter tijd te spreken.

Hij spreekt vanuit Zijn smart tot ons om naar Hem te luisteren: „Ik geef Mijn rug degenen, die Mij slaan, en Mijn wangen degenen, die Mij het haar uitplukken. Mijn aangezicht verberg Ik niet voor smaadheden en speeksel. Want de Heere Heere helpt Mij, daarom word Ik niet te schande, daarom heb Ik Mijn aangezicht gesteld als een keisteen, want Ik weet, dat Ik niet zal beschaamd worden”.

De Knecht des Heeren heeft de weg gebaand, en ook voor u gebaand, door de duisternis van haat en smaad heen, opdat ge in Zijn kracht Zijn voetstappen zoudt leren drukken. In Hem is de onuitputtelijke bron van moed en kracht. Hij spreekt tot u en met u vanuit de diepte van Zijn vernedering.

Daarop zag ik in mijn droom, dat bij de uitgang der vallei de grond bedekt was met bloed, as en beenderen van mensen, zelfs pelgrims, die in vroeger dagen langs diezelfde weg waren gegaan. Terwijl ik overdacht, wat de oorzaak kon geweest zijn van het geweld, dat hier gepleegd was, ontdekte ik op enige afstand een spelonk, waarin in vroeger tijd twee reuzen hun verblijf hielden, Paus en Heiden genaamd. Door hun geweld en hun dwingelandij waren de mensen, wier beenderen en overblijfselen daar verstrooid lagen, wreedaardig vermoord. Thans kon de Pelgrim ongehinderd deze plaats voorbij trekken en ik verbaasde mij daarover. Later is mij gebleken, dat dit geschiedde, omdat Heiden al sedert lang dood is. Wat de andere reus Paus

betreft, al is hij nog in leven, dan is hij toch door ouderdom en ook door allerlei harde ervaringen uit vroeger tijd zo suf en zo stijf geworden, dat hij niet veel meer kan doen dan voor de ingang der spelonk zitten en de pelgrims aangrijzen die voorbij komen, en zich op de nagels bijten van spijt, dat hij ze niet kan bereiken.

Zo zag ik dan de Pelgrim verder trekken, maar toen hij de oude man daar zag zitten voor de ingang der spelonk, wist hij niet wat hij daarvan moest denken, temeer toen deze, buiten zichzelf van nijdigheid omdat hij de Pelgrim niet kon bereiken, hem toeriep: „Gij zult niet veranderen, tenzij er nog meer van uw soort verbrand worden”. Maar de Pelgrim behield zijn kalmte en trok goedsmoeds voorbij, terwijl hem geen letsel hoegenaamd werd toegebracht. Nu hief de Pelgrim een lied aan, dat aldus luidde:

O wonder — ja, dat is 't — dat ik,
Bewaard wierd in dit dal vol schrik,
Waar 'k door moest. Dat de hand, die mij
Er heeft bevrijd, gezegend zij!
'k Was in gevaar van hel en nacht,
Van zonde en van duivels macht!
Ja, strik en kuil en net en val,
Omringden mij daar overal.
Hoe licht ware ik, zo dwaas, onwaard,
Gevat, verstrikt, geploft ter aard!
Maar Jezus redde mij het leven,
Hem zij de kroon der eer' gegeven!

Opgekomen uit deze zware beproeving des geloofs heeft de Pelgrim wasdom gekregen in zijn geloofskennis en kinderlijk vertrouwen, wat hem met blijdschap deed verder reizen. Het moet ons duidelijk zijn, dat geloofs-oefeningen en beproevingen niet alleen nodig zijn tot zaligheid, maar ook tot wasdom van het geestelijk leven. En dat wordt in de weg der gehoorzaamheid verkregen.

A.

Kok

De Reformatie en het Woord

8.

Rome's leer veroordeeld.

Toen het licht opging in Luthers leven vervulde zalige vreugde zijn hart en kwam de jubelkreet over de lippen: „Gij, Jezus, zijt mijn gerechtigheid en ik ben Uw zonde”.

Aan Christus' gerechtigheid had hij genoeg voor leven en sterven. Niets moet er meer geschieden tot zijn zaligheid, tot zijn eeuwig behoud. In en door Christus had hij alles om getroost te leven en eenmaal zalig te sterven. Dit werd door hem ook beleeden. Door Rome werd die belijdenis niet aanvaard, nog minder overgenomen. Rome's belijden wijkt af van de Schrift. Het is zelfs in strijd met het Woord van God. Rome heeft de Paulinische waarheid omtrent de rechtvaardiging van de zondaar door het geloof zonder de werken losgelaten en is vervallen in de farizeïstische realistische opvatting van rechtvaardigheid voor God. Rome is teruggevallen in de eigengerechtigheid voor God, al zegt zij, dat ook deze eigen verdienstelijke gerechtigheid weer terug te leiden is naar de wortel van de genade Gods. Dat erkennen de farizeërs ook. Zij belijden immers: Heere, ik dank, dat ik niet ben (onrechtvaardig ben) als die en die, omdat ik dit en dat presteer, omdat ik heilig ben. In Paulus' dagen treffen we ook zulke belijders aan. Fel kant Paulus zich tegen hen. Denk aan zijn woord tot de Galaten: „O gij uitzinnige Galaten, wie heeft u betoverd, dat gij de waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn? Men ging geloven in de verdienstelijkheid der goede werken naar Judaïstische en farizeïstische opvatting. Paulus ontbrandde in heilige verontwaardiging omdat men het hart van het Evangelie aantastte. Hij noemde de Galaten „uitzinnig”, omdat zij „in de geest begonnen waren, maar in het vlees eindigden”. Helder is zijn getuigenis: „Doch wetende, dat de mens niet gerechtvaardigd wordt uit de werken der wet, maar door het geloof van Jezus Christus, zo hebben wij ook in Christus Jezus geloofd, opdat wij zouden gerechtvaardigd worden uit het geloof van Christus en niet uit de werken der wet; daarom dat uit de werken der wet geen vlees zal gerechtvaardigd worden”.

Het is dus uitgesloten door de werken der wet zalig te worden. Dit wordt door Rome niet onderstreept. Rome stelt de verdienstelijkheid van de goede werken. Het is bij Rome niet: uit genade alleen. Door het geloof alleen. De uitspraak van Twente geldt heden nog: „Als iemand zegt, dat de ontvangen gerechtigheid voor Gods aangezicht niet wordt betaald en vermeerderd door goede werken, maar dat die werken slechts vruchten en tekenen der verkregen gerechtigheid en niet óók de oorzaak harer vermeerdering zijn, die zij vervloekt”.

Hier wordt niet slechts Paulus vervloekt, maar wat Gods Woord ons voorhoudt. Immers, de Schrift leert ons, dat de weg des heils van het begin tot het einde Christus is, en dat „Hij ons geschonken is tot rechtvaardigmaking, heiligmaking en volkomen verlossing”.

Niet onze goede werken bewaren en vermeerderen onze gerechtigheid voor God, maar alleen Christus door de Heilige Geest. „Die roemt, roeme in de Heere. Waar is dan de roem (in de vrome mens)? Die is uitgesloten”. Rome vindt Gods genade niet genoeg. Dit houdt ook verband met het feit, dat Rome de evangelische orde van de weg des heils omkeert. Rome zegt: Omdat ik heilig ben, kan God mij rechtvaardig noemen en verklaren. Ik doe goede werken, opdat ik verlost worde. De Schrift zegt: Omdat God mij als zondaar uit genade door het geloof rechtvaardig verklaart, daarom roept Hij mij tot heiligheid. En daar ik in Christus rechtvaardig ben, daarom ben ik in Christus ook heilig. Ik ben door Christus verlost, opdat ik uit dankbaarheid goede werken zou doen. De rechtvaardiging vloeit dus niet voort uit de heiliging, maar omgekeerd. Dit werd door de Reformatie ook geponeerd. Ziehier het principiële verschil tussen Rome en de Reformatie. Beide belijden wel, dat goede werken noodzakelijk zijn, maar Rome ziet de goede werken als wortel, oorzaak en fundament der verlossing. De Reformatie als vruchten, gevolg van de verlossing. We kunnen daarom ook niet spreken van de verdienstelijkheid der goede werken. Onze beste werken zijn in dit leven alle onvolkomen en zelfs met zonden bevuurd. Niets kan geschreven worden op eigen rekening. Schenkt de Heere loon, dan is dit een genadeloon. Lees Matth. 19 : 27-29. Van de arbeiders, die geplaatst werden in de wijngaard, waren er die slechts één uur gewerkt hadden. Zij ontvingen ook het volle loon. De uitbetaling van het loon berustte niet op een juridische beloning naar werkprestatie, maar was een beloning naar soevereine genade.

Doordat Rome vasthoudt aan de verdienstelijkheid der goede werken, moest zij ook tot de vraag komen: Is het ook mogelijk, dat men meer doet dan gevraagd wordt? Deze vraag wordt bevestigend beantwoord. En vastgelegd werd: het meer doen wordt rijk beloond. Men kan hierdoor ook de ander dienen, die tekort schoot. Rome spreekt alzo van overtollige goede werken. Zij, die ze gedaan hebben, kunnen ook voorsprekend en voorbiddend bij Jezus Christus optreden. In de hemel is er een leger heiligen, die voorspreken. Vandaar het gebed tot de heiligen. Onder die heiligen neemt Maria een ereplaats in.

De Maria-verering neemt in de roomse kerk een grote plaats in. Zij is voorspraak, voorbidster, maar ook middelares. Zelfs medeverlosseres. Zij voldoet met Christus aan de gerechtigheid Gods. Zij heeft een belangrijk aandeel gehad in het werk der verlossing. Paus Leo XIII sprak uit: „dat Maria deelgenote in het lijden van Christus was”.

En Benedictus XV stelde, dat „Maria met haar lijdende Zoon geleden heeft om aan Gods gerechtigheid te voldoen, zoveel het haar aanging haar Zoon geofferd heeft, zodat zij met Jezus het menselijk geslacht heeft verlost”. Paus Pius XI heeft deze uitspraak in 1923 nog bekrachtigd. Hier ziet u het gevolg van de loslating van de leer der Schrift. Waarheden, die de Heilige Schrift alleen op Jezus toepasselijk acht, worden op de mens Maria toegepast. Nota moet ook genomen worden van de volgende uitspraak: „Waar Maria niet vereerd wordt, daar is de kerk van Christus niet”. Ergo, bij ons is de kerk van Christus niet! Gode zij dank is onder ons de kerk van Christus. Van die kerk zijn we lid. Zijn we er een levend lid van? Daar komt het op aan

voor u en mij. Dit zijn we niet door het zijn in het verbond, noch door de doop, maar alleen door het herscheppend werk des Geestes en de inlijving in Christus Jezus door het zaligmakend geloof. Is dit door Gods genade realiteit, dan wordt ons leven ook op de enige Borg en Zaligmaker gericht. We hebben Hem dan nodig als onze Verzoener, Voorspreker en Voorbidder. Door Hem alleen wensen we dan toe te gaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen en genade vinden om geholpen te worden ter bekwamer tijd”. In Hem roemen we dan alleen. Door Hem alles in natuur en genade. Zou er één nagelschrapsel in het werk van zalig worden van de mens bij moeten, zou zalig worden uitgesloten zijn. Dit wordt van harte beleden als we in ons leven niets anders dan zonde en schuld ontdekken. Heere, ik ben van nature onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. Maar nu is Hij, n.l. Jezus Christus, van God geschonken tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking, ja tot een volkomen verlossing. De gehele weg des heils van het begin tot het einde is Christus. Christus alleen. Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave.

Veroordeeld zij, verworpen wordt de leer van Rome. Arme roomse! Diep medelijden heb ik met u. U zoekt leven waar het niet is. U houdt voor leven wat geen leven is. U kent de Levende niet! U verloochent Hem met de daad! De kerk van Christus belijdt: Zij verloochenen met de daad de enige Heiland en Zaligmaker Jezus, die hun zaligheid en welvaart bij de heiligen, bij zichzelf of ergens elders zoeken. Want het is van tweeën één: óf Jezus moet geen volkomen Zaligmaker zijn, óf die deze Zaligmaker met een waar geloof aannemen, moeten alles in Hem hebben, dat tot hun zaligheid van node is. Cat. zondag 11.

Wie door Gods genade alles in Hem heeft, belijdt: Mijn Liefste is blank en rood en Hij draagt de banier boven tienduizend.

Mijn Redder, mijn Goël, mijn zondenvernieler,
Mijn Meester, mijn Heiland, mijn Heere en
mijn God,
Mijn Onheilverwinster, mijn Levensbezieler
is..... Hij

En daarom..... gezegend, geheiligd, beslist is mijn lot.

M. C. Tanis

9.

DE TELEVISIE

Om het toebetrouwde pand.

De laatste keer: een blik op het synodebesluit ten aanzien van de uitzending van evangelisatiebijeenkomsten via de televisie.

Voor de meeste lezers schrijf ik thans over geen onbekende zaak. De Generale Synode van Zwolle-Apeldoorn, dinsdag 31 augustus 1965, besloot „aan de deputaten voor radio-kerkdienstuitzendingen de vrijheid te geven om in voorkomende gevallen evangelisatiesamenkomsten, eventueel in overleg met de deputaten voor de evangelisatie, via de televisie te doen uitzenden”.

Dit besluit werd genomen tijdens de behandeling van het rapport van bovengenoemde deputaten. In dit rapport lag op zichzelf geen oorzaak om een voorstel te doen tot uitzending van evangelisatiesamenkomsten via dit middel. Immers, in dit rapport werd vermeld, dat deputaten zich niet hadden ingelaten met de verzorging van de kerkdiensten via de t.v. uitgezonden, en ook niet met andere door het Convent verzorgde televisie-uitzendingen. Met nadruk werd daarbij gesteld, dat deputaten dit gelaten hadden gezien de opdracht van de kerken zelf. Alleen werd daar nog bij vermeld, dat onze kerken, na het besluit van de Geref. Kerken (vrijgemaakt) om de uitzending van televisiekerkdiensten vrij te laten voor de verantwoordelijkheid van de plaatselijke kerken, de enige waren in het Convent zonder televisie-opdracht.

Helaas werd toch bij de behandeling van dit rapport de vraag gesteld of het niet nodig was

zich te bezinnen op de mogelijkheid gebruik te maken van de via het Convent van kerken beschikbare tijd voor het uitzenden van kerkdiensten door middel van de televisie. Na een brede bespreking kwam de synode uiteindelijk tot het vermelde besluit.

Dit besluit werd door velen in de kerken met bedroefdheid ontvangen. Verschillende kerkeraden dienden de bezwaren in ter synode. Uiteindelijk besloot de synode 24 september 1965 de betreffende deputaten op te dragen het genomen besluit om praktische redenen niet uit te voeren.

Het is thans in het geheel niet mijn bedoeling om uitgebreid in te gaan op de kerkrechtelijke bezwaren tegen dit besluit. Daarom slechts enkele opmerkingen. Het kon geen onbekende zaak zijn, dat er ernstige bezwaren leefden in de kerken tegen een eventueel gebruik van de televisie voor de uitzending van kerkdiensten. Dit was gebleken op de synode van 1956. Bij de goedkeuring van het rapport van deputaten werd toen uitgesproken „dat dit geenszins wil zeggen, dat de synode de televisie als zodanig kan aanvaarden voor dienst des Woords”. Bovendien was in 1959 een instructie ter synode van de P.S. van het zuiden: „De part. synode van het zuiden verzoekt de generale synode zich uit te spreken over de middelen, die kunnen dienen om het kwaad van de televisie vooral in betrekking tot de dienst des Woords tegen te gaan”.

In 1965 was er niet één voorstel, van welke plaatselijke kerk ook, om tot een besluit te komen als genomen werd. Is het dan juist om een voorstel te behandelen, dat ter vergadering gedaan wordt zonder dat de kerken in deze richting gesproken hadden? Bovendien hadden de kerken gesproken en juist tegenovergesteld. Dan heeft een synode als de meest brede vergadering van kerken die kerken te dienen. Trouwens, zeer vreemd is het, dat men voor het recht van de plaatselijke kerk opkomt net naar dat het uitkomt. Toen een voorstel, waarin onder meer het misbruik van de televisie benadrukt werd, op de synode van 1959 kwam, werd dit voorstel bestreden met de verantwoordelijkheid van iedere plaatselijke kerk. En in 1965 werd ineens het recht van die kerken miskend. Is het dan wonder, dat er deining juist bij de plaatselijke kerken ontstaat?

Evenwel: niet de kerkrechtelijke zijde van dit besluit is voor mij en voor velen het belangrijkste. Ook wil ik graag verklaren er geen behoefte aan te hebben deze zaak in de sfeer van het sentiment te trekken. Wie het verval van de kerk over de gehele linie beziet, kan en mag daar geen behoefte aan hebben. Wat we rondom ons zien en horen in de verwerping van wat naar Gods Woord beleden is, en in de verwording van het leven, doet alleen maar vrezen. En het sijpelt langzamerhand in onze eigen kring door. Wij strijden niet tegen één ding, trouwens moeten in het geheel niet tegen „dingen” strijden. Dan houden we de „dingen” over zonder de waarheid van Gods Woord. En daar doen we heus niets mee.

De strijd gaat voor de bewaring van het toebetrouwde pand. In een tijd, dat alles er op uit is om zelfs die strijd belachelijk voor te stellen, willen we dat blijven benadrukken. De kanttekenaren hebben onder dat pand verstaan „de gezonde leer des geloofs”. En u moogt het van mij anders verklaren, maar zeker is het dat dit pand met die rechte leer te maken heeft. Die leer staat niet buiten het leven, maar moet in het leven zichtbaar zijn. En ook in de zaak, waarover we nu schrijven, gaat het om de bewaring van dit toebetrouwde pand. De wacht te betrekken bij de rechte leer en het leven naar Gods Woord is eis des Heeren. Te getuigen tegen de verwording van het leven niet minder.

Nu kunnen wij het gebruik maken van de televisie nooit los zien van het misbruik, dat anders van de t.v. gemaakt wordt. De ongerechtigheid groeit bij de dag. De normen ook van de verhoudingen onder elkaar worden niet meer in acht genomen. Het vóórechtelijk geslachtsverkeer wordt openlijk gepredikt. Het huwelijk ondermijnd. Duidelijk is dit on-

langs weer gebleken in de uitspraken van de Nederlandse vereniging voor seksuele hervorming. Geen speciale moraal meer, maar opvoeden tot aanvaarding van verantwoordelijkheid. En wat is dit voor verantwoordelijkheid!? De televisie houdt met al deze „ontwikkelingen” gelijke tred. Van meer dan één zijde wordt geprotesteerd tegen de ontsporingen, op dit gebied voor het kijkglas vertoond. Het protest van Ir. C. N. van Dis spreekt hierin boekdelen. Echter: erger is de houding van een gedeelte van de christelijke pers, die niet veel beter was in het bespreken van dit protest dan de Kamer het ontving. Belachelijk maken! En nu: geen profetisch getuigenis van de generale synode onzer kerken tegen het kwaad, dat voor de kijkkast komt, en wel gebruik van de t.v. voor evangelisatietoespraken. Reeds deze schrijnende zaak veroordeelt dit besluit. 't Wordt alleen maar hoog tijd om gezamenlijk te strijden tegen de geest van de zedeloosheid, die al meer de ongerechtigheid goedpraat en het leven naar Gods Woord verdonkert. Dit kan alleen bij het geestelijk proeven van die tijdgeest en in de beleving van de vreeze des Heeren.

Ds. Slagboom

Naar de CATECHISATIE

34.

De mededeelbare eigenschappen Gods (vervolg)

Wie is als Gij, o Heere, o God der leger-
scharen?
Wie is aan U gelijk? Wie kan u evenaren?

Ja, dat mochten wij wel erkennen bij onze bespreking van Gods eigenschappen, Gods deugden! En zingen we niet uit Psalm 138: „Door al Uw deugden aangespoord”? In ons verbondshoofd Adam hebben wij God in al Zijn deugden aangerand en zo zwaar gekrenkt. En nooit konden die deugden Gods door de mens worden hersteld en opgeluisterd. Maar God heeft Zelf voor Zijn eer gezorgd, door Christus, Zijn Zoon, Die op aarde gekomen is om..... Gods deugden te herstellen, zodat een volk kan zalig worden met behoud, met handhaving van al Gods deugden. Och, dat we door ontdekkende genade er iets van leren vestaan wie God is in al Zijn volmaakte deugden om diep verootmoedigd in het stof te mogen buigen voor die God, Die heilig en rechtvaardig is, maar ook groot van goedertierenheid en barmhartigheid is voor doemwaardigen. En dat wij met diep ontzag en eerbied mogen vervuld worden, wanneer wij onze catechisatieles vervolgen over Gods eigenschappen. Want ook bij de MEDEDEELBARE eigenschappen Gods moeten we niet vergeten, dat deze zoals zij IN God zijn, geheel volmaakt Goddelijk zijn. Onder Gods WIL kunnen we verder rangschikken: Gods rechtvaardigheid, heiligheid en goedheid, waarbij ook Gods genade, liefde, barmhartigheid en lankmoedigheid. GODS RECHTVAARDIGHEID. Zij is die volmaaktheid Gods, waardoor God krachtens Zijn heiligheid de zonden haat en straft. Alles, wat in God is, is volkomen recht. De dichter van Psalm 92 belijdt:

In Hem, mijn vaste rots,
Is 't onheil nooit gevonden.

„Verre zij God van goddeloosheid en de Almachtige van onrecht”, Job 34 : 10. Daarom moeten we Gods rechtvaardigheid onderscheiden in:

a. een *wetgevende* rechtvaardigheid,
b. een *vergeldende* rechtvaardigheid,
c. een *straffende* rechtvaardigheid.
God Zelf heeft Zijn wet en recht gesteld, waaraan alles wat God doet en geeft moet beantwoorden. Dus schrijft God Zijn wet en rechten voor Zijn schepselen. Hij heeft die ingeschreven in het hart des mensen. De zonde is verbreking, overtreding van Gods wet en rechten. Daarom is zij ongerechtigheid.

Krachtens Zijn heilig, vlekkeloos Wezen belooft God het goede, maar moet Hij de zonde straffen. Vandaar spreken we van Gods VERGELDENDE rechtvaardigheid. Overeenkomstig Zijn Zelfhandhaving, om Zijn eer, stelt God het vonnis vast. „Ten dage als ge daarvan eet, zult gij de dood sterven”. De uitvoering van het vonnis is Gods STRAFFENDE rechtvaardigheid, zoals gebleken is in het paradijs bij de val van de mens, die aan de drie-voudige dood onderworpen werd, de vloek der zonde. We zien die straffende rechtvaardigheid Gods in de grotere en kleinere strafgerichten over de mensheid. Maar ook in het leven van de mens zelf. De hoogste straf is de eeuwige straf, de eeuwige rampzaligheid.

In verband met deze straffende rechtvaardigheid Gods moeten we wijzen op Gods TOORN. Zij is dat heilig ongenoegen Gods, dat als een onuitblusselijk vuur brandt tegen al wat zondig en onrein is. Dit vuur is „het onuitblusselijk vuur” van de hel, „waar hun worm niet sterft en het vuur niet uitgeblust wordt”, zoals we lezen in Markus 9:45 en 46. Paulus schrijft in Hebr. 12 : 29: „Want onze God is een verterend vuur”.

Dit heilig vuur van Gods toorn ontbrandt bij de aanranding van Gods heilig Wezen en daarom moet God de zonde straffen. Niet-straffen zou dus betekenen, dat de wet verboden zou blijven liggen en dat Gods deugden straffeloos zouden gehoond blijven. Bovendien moet bij overtreding van Gods heilige wet de vloek intreden. Want wat na a r die wet funktioneert, gaat wel, harmonisch. Wat van die wet afbuigt, wat zich van die wet losmaakt, moet uitéénvallen en tot verderf leiden.

Wanneer wij dit alles bezien, o, wat is dan de zonde vreselijk, ja, Godonterend en beledigend, maar ook zielsverdervend!

En als wij nu zien, hoe onbeschaamd de zonde bedreven wordt en de hoon en lastering van Gods heilige Naam ongestraft doorgaat, dan is het ergste te vrezen. Maar bedenken we toch, dat het oordeel uitgaat van GODS HUIS! Daarom is het zo erg, wanneer de kerk zwijgt en goedpraat wat naar Gods heilige wil en wet beslist zonde is.

En dan voor ieder persoonlijk!

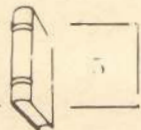
Och, smeken we om ontdekkend licht en dat we de hand eens in eigen boezem zouden steken en uittrekken, om te zien hoe melaats zij is. Dan zal het zeker de bede worden:

Ontzondig mij met hysop, en mijn ziel
nu gans melaats, zal rein zijn en genezen.
Was mij geheel, zo zal ik witter wezen
Dan sneeuw, die vers op 't aardrijk neder-
viel.

Dan zal GOLGOTHA zo dierbaar worden voor een ontdekt volk. Daar is de Borg Jezus Christus in aanraking gekomen met het vuur van Gods toorn. Daar zien we de hoogste openbaring van Gods toorn, maar daar is ook „de hitte van Gods gramschap geblust”. En..... Sion door recht verlost! Zalig, wie 't bevindelijk mag verstaan en inleven!
R'dam-W.

v.L.

Uit een dagboek

Toen ik van de week zo'n koorts had en ik voelde, dat ik met alles, wat er gebeurd was, de Heere niet kon ontmoeten en ik de Heere zo erg miste, was het van binnen: zo Hij ver-toeft, verbeid Hem, want Hij zal gewisselijk komen en niet achterblijven. O, dat vertrooste mijn ziel zo en het was net of ik wachten kon, want Hij zal komen. Maar ik kan maar niets vasthouden en ben één stuk ongelooft. En dan die vijand van binnen; altijd wijst hij me op mijn vuile klederen en och, ze zijn zo vuil. Maar als Hij nog eens mocht spreken, dat Hij me gewassen heeft, o, dan ben ik gelukkig, vredig en schoon. Dat heeft die lieve Heere wel eens gedaan, maar telkens moet Hij, als het goed is, het weer zeggen en doen. Vanavond dacht ik aan mijn jeugd en kreeg ik zo'n verlangen naar mijn lieve moeder.

Ik zie haar nog zitten aan de ene kant van de tafel (in ons vriendelijke huisje) en ik aan de andere kant. Ze zat dan te naaien en ik te lezen. Soms was ik zo gelukkig, dat ik dan naar haar toe ging en haar lief gezicht kust en zei dan: dag mijn lieve moeder! waarop ik dan zuchtend, soms van genot, weer ging lezen. Zulke momenten komen je dan zo helder voor de aandacht, of je het weer beleeft. En mijn lieve trouwe moeder is al 23 jaar Thuis, afgelost en misschien mag ik haar straks wederzien. O, als dat eens waar was. Soms heb ik een levendige hoop en dan kan alles weer zo donker en beneveld zijn.

Gisteren had ik veel pijn, kon mijn werk haast niet doen. Maar ik mocht zulke goedertieren gedachten van de Heere hebben, dat Hij goed was en een vriendelijk Ontfermer. En dat het nu liefde was, dat ik een zwak lichaam had, want een gezond lichaam is mij niet toevertrouwd. Ik voelde, dat het liefdekastijdingen waren. Het was net, of de Heere me in Christus vriendelijk aankeek en of Hij nu gedachten des vredes over me had. Ik was er zo vredig en stil van en alles was goed. Ik dacht: straks is mijn zwakke lichaam er niet meer en dan mag ik eeuwig in God rusten. O, dat lieve Wezen! Goedertieren Vader, milde Zegenader, dat is Hij, maar alleen in Christus. Want buiten Christus is Hij een verterend vuur en een eeuwige gloed, waarbij niemand wonen kan.

Boekbespreking

VOOR HART EN HUIS, bijbels dagboek 1968. Uitgave J. J. Groen en Zoon N.V., Leiden.

Dit is een nieuwe uitgave. Het ligt in de bedoeling voor volgende jaren weer zo'n dagboek te doen verschijnen.

Voor elke dag is er een overdenking van een halve pagina en wordt vermeld welk Schriftgedeelte gelezen en wat gezongen kan worden. De bijdragen zijn van de hand van Ds. L. Vroegindewey, Ds. M. Baan, Ds. A. Vergunst en C. J. Kesting, godsdienstonderwijzer, die ons voldoende bekend zijn. Zo hier en daar vinden we tussen de tekst een foto of een tekening.

We hebben zo hier en daar enkele bijdragen gelezen om een oordeel te vormen over de inhoud van dit dagboek.

We beluisterden overal een Schriftuurlijk geluid. Het gaat er om in weinig woorden iets mee te geven voor elke dag.

Het is de innige bede van de medewerkers, dat deze en gene er werkelijk door gesticht, vermaand en getroost moge worden tot eer van Gods Naam en zaligheid van onsterfelijke zielen. Dit dagboek zal in onze kring zeker instemming vinden. We willen het van harte aanbevelen.

Het is uitgevoerd in pocketvorm met fraai omslag en kost f 3,25.

B.

VERSCHENEN:

VOOR HART EN HUIS BIJBELS DAGBOEK voor 1968

samengesteld door Ds. M. Baan, C. J. Kesting, G.O., Ds. A. Vergunst, Ds. L. Vroegindewey.

Uitgevoerd in pocketvorm met fraai omslag, ver-lucht met een aantal foto's en tekeningen f 3,25

In de „LELIEREKS” de volgende pockets:
W. Schippers: FRANS WIKKERS f 1,90
J. W. Ooms: DE LEEUW ENDEMEREL f 1,90
J. W. Ooms:
EEN MAN IN DE BRANDING (2 delen) f 3,80

Uitgeverij J. J. GROEN & Zn. n.v.

Postbus 31 - LEIDEN - Telef. (01710) 20493

BOEKEN

die in de boekbespreking worden aanbevolen, worden graag zonder prijsverhoging FRANKO THUIS geleverd door:

Boekhandel J. Butijn - Woerden

Nieuwstraat 15 - Telef. 03480-2889